

Elisabethin hautausmaa kaavaehdotus – Tiivistelmät lausunnoista ja kaavanlaatijan vastineet

Kaavaehdotus oli nähtävillä 28.11.2024 – 10.1.2025.

Nähtävilläolon aikana saatiin kolme lausuntoa. Kaavaehdotuksesta saatiin yksi muistutus.

Lausunto 1 / K.H. Renlundin museo

Ei huomautettavaa.

Kaavanlaatijan vastine:

Ei vastinetarvetta

Lausunto 2 / Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Luonnosvaiheen osalta on nostettu esiin Petininkujan liittymä valtatielle 8 ja sen mahdollisesti lisääntyvä käyttö, mikäli ajoyhteys hautausmaan laajennukselle Petininkujalta toteutetaan. ELY-keskus katsoo liikenneturvallisuuden osalta, että liikennöinnin hautausmaalle tulee tapahtua nykyisiä yhteyksiä pitkin. Petininkujan liittymän lisääntyvä käyttö muodostaisi liikenneturvallisuusriskin liittymän ollessa esimerkiksi hankalasti havaittavissa satunnaisille hautausmaan kävijöille.

Petininkujan liittymän käytön lisäämisen sijaan kaavan tulisi mahdollistaa liittymän sulkemisen tulevaisuudessa. Esimerkiksi Kokkolan ohikulkutien yleissuunnitelmassa ko. liittymä on esitetty suljettavaksi ja korvattavan uudella rinnakkais-/yksityistieyhteydellä Elisabetintieltä. Kaavamateriaaleista ei selviä, onko asiaa selvitetty kaavoituksen yhteydessä. Elisabetintien mahdollinen jatke Petininkujalle tulisi huomioida tilavarauksin, mahdollistamalla kaavassa esitetyn ajoyhteyden ja hautausmaan huolto liikenteelle ja pysäköinnille varatun alueen käytön myös läpiajoliikenteelle Elisabetintieltä Petininkujalle, tai varmistaa muilla keinoin, ettei kaava ainakaan estä yhteyden toteuttamista Elisabetintieltä Petininkujalle. Petininkujan liittymän tulevaisuus tulee pohdittavaksi viimeistään, mikäli uutta maankäyttöä suunnitellaan Petininkujaan tukeutuen, mutta liikenneturvallisuusnäkökulmasta korvaavan yhteyden toteuttaminen olisi perustelua jo aiemminkin.

Kaavanlaatijan vastine:

Lausunnossa on esitetty tärkeitä alueen liikenteeseen vaikuttavia huomioita, jotka tulee huomioida asemakaavassa. Asioita käsiteltiin 31.1.2025 pidetyssä työneuvottelussa, joka toteutettiin Teams palaverina. Neuvottelussa käytiin läpi Petininkujan liittymän haasteita sekä alueen liikennesuunnitteluun vaikuttavia asioita, kuten asemakaavassa huomioitavat aluevaraukset rinnakkaisliikenteelle Elisabetintien ja Petininkujan välillä.

Kaavaehdotukseen tehdään tarvittavat korjaukset. Teknisissä muutoksissa 17.2.2025, asemakaavaehdotuksesta on poistettu ohjeellinen ajorasite hautausmaan laajennusalueen eteläosasta Petininkujalle, kaavaehdotukseen on tehty muutos lähivirkistysalueen (VL/eko) rajaukseen kaavan eteläosassa. Muutoksen jälkeen lähivirkistysalue ei ulotu Petininkujaan saakka. Asemakaavaehdotukseen on lisätty ohjeellinen ajorasite Elisabetintien kohdalta etelään. Ohjeellisella ajorasitteella huomioidaan Elisabetintieltä Petininkujalle suuntautuvan

Kaupunkisuunnittelu

ajoyhteyden toteuttaminen myöhemmin. Lisäksi kaavaselostukseen on tehty muutoksiin liittyvät täydennykset.

Lausunto 3 / Keski-Pohjanmaan liitto

Keski-Pohjanmaan liitto muistuttaa huomioimaan kaavatyössä vt 8 liikennejärjestelmän tulevat muutokset.

Kaavanlaatijan vastine:

Kaavaehdotuksessa on tarpeen huomioida alueen tulevat liikennejärjestelyt. Asemakaavaehdotukseen tehdään tarvittavat muutokset. Teknisissä muutoksissa 17.2.2025, asemakaavaehdotukseen on lisätty ohjeellinen ajorasite Elisabetintien kohdalta etelään. Ohjeellisella ajorasitteella huomioidaan Elisabetintieltä Petininkujalle suuntautuvan ajoyhteyden toteuttaminen myöhemmin. Lisäksi kaavaselostukseen on tehty muutoksiin liittyvät täydennykset.

Elisabethin hautausmaa kaavaehdotus – Tiivistelmä muistutuksesta ja kaavanlaatijan vastine

Kaavaehdotus oli nähtävillä 28.11.2024 – 10.1.2025.

Nähtävilläolon aikana saatiin kolme lausuntoa. Kaavaehdotuksesta saatiin yksi muistutus.

Muistutus 1 (Käännetty suomeksi)

Vastustamme koko projektia mm. ekologisista ja kaavoituksellisista syistä ja se tulee hylätä. Kuten jo aikaisemmin olemme esittäneet, paikka ei sovellu nykyisen hautausmaan laajentamiseen, vaan on yritettävä löytää parempia ratkaisuja. Viittaamme myös aikaisemmin esittämäämme ja lisäämme lisäksi seuraavaa:

Ensinnäkin alue on tärkeä pohjavesinäkökuilmasta, ja tätä kaupunki on korostanut toisissa, huomattavasti pienempiä projekteja koskevissa päätöksissä. Silloin tällainen laaja projekti ei voi olla vähemmän haitallinen kuin yksi tai kaksi omakotitaloa, joissa on suljettu järjestelmä. Suunnitelman mukaan maapeitteen paksuus on alueella yleisesti alle 1,5 m ja tämän vuoksi alueen maanpintaa joudutaan keinotekoisesti nostamaan maa-aineksilla maapeitteen nostamiseksi kuudella metrillä. Ensinnäkin lisätyn maa-aineksen paino on valtava, ja yksistään tämä vaikuttaa pohjaveteen. Lisäksi maa-aineksen kuljettaminen kuormalavoittain tuhansiin nousevia kertoja on suunnaton rasitus tieverkostolle sekä matkalla paikalle että itse paikalla. Tällainen lisärasitus vaikuttaa luonnollisesti kielteisesti myös naapurialueisiin ja sen alla olevaan pohjaveteen.

Alkuperäinen hautausmaa otettiin käyttöön 1848, ja sen jälkeisinä, runsaan 150 vuoden aikana, vaatimukset eivät ole olleet kovin tarkkoja. Nykyinen ehdotus osoittaa, ettei valmistelussa ja rakentamisessa ole viimeisten 170 vuoden aikana tapahtunut suurtakaan parannusta.

Kaupunkisuunnittelu

Laajennusalue on 12,3 hehtaaria suuri (tai 12,6 ha riippuen siitä, mitä kohtaa selostuksesta lukee), toisin sanoen maa-ainesta pitäisi lisätä vähintään 738 000 m³, tai yksinkertaisemmin sanottuna yli 30 000 autoperävaunullista maa-ainesta yhteen suuntaan. Rasitus tieverkolle, lähialueelle ja projektipaikalle on valtava ja siten myös rasitus pohjavedelle ja pohjavesitasolle.

Aikaisemmin kaupunki on päätöksissään väittänyt, että jo yksittäiset autot lisäävät liikennevirtaa kohtuuttomasti, mutta nyt ollaan ongelmitta valmiita hyväksymään pysyvästi moninkertainen liikennevirta. Miten sellaisen esittäminen ja päättäminen on mahdollista?

Suuri osa laajennusalueesta on alavaa ja hyvin kosteaa. Osittain laajennusalue on verrattavissa suomaahan. Alue ei sovellu tähän projektiin.

Suurin osa alueen maa-aineksesta on verrattavissa mutaan ja lietteeseen. On itsestään selvää, ettei se sovellu rakennuspohjaksi. Ja tämän päälle lisättävä noin 12 miljoonan tonnin paino ei tee hyvää laajennusalueen alla olevalle pohjavedelle tai lähialueille tai muulle ympäröivälle luonnolle.

Väite, ettei projekti vaikuta pohjaveteen, on kyllä yritys harhauttaa lukijoita ja tarkastelijoita. Pohjavesialueen merkitseminen perustuu mielipiteeseen eikä tarkkoihin läheisiin mittauksiin koeporauksineen. Tällaisessa maa-aineksessa pohjaveden rajausta ei taida olla kohtisuoraan pystysuoraan. Se on mahdotonta.

Yhtä harhauttavaa on väittää, että ehdotuksella on vain vähäinen vaikutus yhteiskuntarakentamiseen.

Yksi vaihtoehto on tietysti pohjavesitason alentaminen, mikä taas vaikuttaa positiivisesti/negatiivisesti ympäröiviin alueisiin.

Pintavesioja, joka nykyisin toimii normaalisti ja kuljettaa pois runsaita määriä vettä, jäisi jatkossa kuuden metrin syvyyteen maa-aineksen alle.

Liikenne alueelle ja sieltä pois Petininkujan kautta lisääntyy huomattavasti ja vaatii siten Petininkujan parantamista tällaisen liikenneläisyyden mahdollistamiseksi.

Lisäksi todetaan yksityiskohtaisemmin muistutuksen antajien omistaman kiinteistön suunnitelmista alueella ja todetaan että liikennetähtäimet tai mikään muu ei saa vaikeuttaa näitä aiheita.

Kaavanlaatijan vastine:

Muistutuksen antajat vastustavat projektia ja sen sijaintia sekä viittaavat myös aikaisemmin luonnosvaiheessa esitettyihin mielipiteisiin. Kaavan luonnosvaiheessa annetut vastineet on kaupunkirakennelautakunta hyväksynyt 20.11.2024 kokouksessaan. Vuonna 2022 Kokkolan kaupunki teki aiesopimuksen Kokkolan seurakuntayhtymän kanssa, joka koski Elisabethin hautausmaan eteläpuolella sijaitsevaa aluetta, joka on Kokkolan kaupungin omistamaa maa-alueita. Kaavatyössä on tutkittu alueen soveltuvuus hautausmaa-alueeksi.

Muistutuksessa vastustetaan maanpinnan nostoa maa-aineksilla ja niiden vaikutuksia pohjaveteen. Kaavatyössä tehty selvitys alueen massoittelusta kertoo, että matalin kohta on

Kaupunkisuunnittelu

alueella Rosundbäckenin oja, joka alimmillaan sijaitsee n.+1 metriä merenpinnasta N2000 korkeusjärjestelmässä. Kaavakartassa tuo kaava-alueen läpi kulkeva oja säilytetään ja sillä on tärkeä tehtävä myös alueen hulevesien hallinnassa. Hautausmaa-alueen korttelissa on kaavamerkinnällä suurin sallittu maanpinnan korkeus +6 metriä merenpinnasta. Massoiteltu-kaavion mukaa kuitenkin keskimääräinen korkeus alueella on +4 metriä merenpinnasta. Niille hautausmaan korttelin alueille, joille tulee arkkuhautautusta, voidaan nostaa maanpintaa kahden metrin verran, jotta tarvittava syvyys hautaukselle on mahdollinen. Muistutuksessa esitetyt laskennalliset kuutiomäärät ja autokuormien lukumäärät ovat muistutuksen antajan omia laskelmia. Kaavaehdotuksessa kaavatyön kokonaispinta-ala on n. 12,6 hehtaaria, jossa on yhteenlaskettuna mukana hautausmaan korttelialueen lisäksi myös kaava-alueen lähivirkistys-, suojaviher-, tie- ja katualueet. Hautausmaan korttelialueen osuus asemakaavassa on 5,77 hehtaaria.

Kaavaselostuksen kappaleessa 3.1.2 Luonnonympäristö kohdassa Pohjavesialue todetaan, että suunnittelualueen länsipuolella on pohjavesialue. ”Pohjaveden suojelu perustuu Suomessa keskeisesti ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) 17 §:n pohjaveden pilaamiskieltoon ja maaperän pilaamiskieltoon (YSL 16 §), joka turvaa pohjaveden laatua maaperän kautta tapahtuvalta pilaantumiselta.” (Lähde: Ympäristöministeriö, 2024). Lisäksi samassa kaavaselostuksen kappaleessa kerrotaan, että pohjaveden laadun tai pohjaveden määrän muutoksia ei tule aiheutua. Myös kaavakartassa näkyy merkintä pohjavesialueen rajasta. Asemakaavassa ei muuteta pohjaveden korkeutta alueella.

Muistutuksessa otetaan kantaa alueen liikennejärjestelyihin ja niiden vaikutuksiin alueella. Muistutuksessa ilmaistaan huoli liikenteen lisääntymisestä Petininkujalla ja liikenteen aiheuttamasta lisärasituksesta. Liikennejärjestelyihin liittyviä muutoksia tehdään asemakaavakarttaan. Teknisissä muutoksissa 17.2.2025, asemakaavaehdotuksesta on poistettu ohjeellinen ajorasite hautausmaan laajennusalueen eteläosasta Petininkujalle, kaavaehdotukseen on tehty muutos lähivirkistysalueen (VL/eko) rajaukseen kaavan eteläosassa. Muutoksen jälkeen lähivirkistysalue ei ulotu Petininkujaan saakka, asemakaavaehdotukseen on lisätty ohjeellinen ajorasite Elisabetintien kohdalta etelään. Ohjeellisella ajorasitteella huomioidaan Elisabetintieltä Petininkujalle suuntautuvan ajoyhteyden toteuttaminen myöhemmin. Lisäksi kaavaselostukseen on tehty muutoksiin liittyvät täydennykset.

Muistutuksessa esitetyt omistajien oman maa-alueen suunnitelmat rakentamisesta tai toiveet omistamansa alueen maankäyttöön, eivät sijaitse tämän kaavatyön alueella, eivätkä rajaudu kaavoitettavaan alueeseen. Alueen liikennejärjestelyihin esitetyt kannanotot on huomioitu kaavaehdotukseen 17.2.2025 tehdyin muutoksin.